

večjem pritrdimo. On piše o svojem namenu to-le: „Čudovita je moč nekaterih rastlin glede našega zdravja. Majhen kosček te ali one zeli zadostuje, da se nam pretrga nit življenja; po drugi strani je pa zopet prav malo tega ali onega soka iz te ali one korenine, štiblice, perja zadosti, da se dvignemo polagoma iz dolgočasne bolniške postelje in se zopet okrepimo. Kdor bi trdil, da naš narod ne pozna teh rastlinskih moči, o tem moram reči, da ne pozna naroda v njegovem dejanji in nehanji. O pozna jih dobro, toda ne povsod vseh; tukaj nekatere, ondi druge, v tretjem in četrtem kraju zopet tretje in četrte.

Nekoliko takih domačih pripomočkov podajam tukaj ljubljenu narodu s srčno željo, da bi mu bili na zaželen, ugoden vspeh. Lahko rečem, da jih je mnogo med tukaj navedenimi zdravili, katere sem v rojstni hiši sam Bog ve, kolikokrat, vselej z najboljšim vspehom rabil. Tudi za eno in isto bolezen zapisal sem jih več, ker se ljudje po raznih krajih različnih poslužujejo; tukaj teh, ondi onih. Če toraj odreče eno, posluži se drugega. Škode se ti ni bati nobene ne na zdravju in ne na življenji, kajti nič škodljivega ni med temi domačimi zdravili. Samo ob sebi se razume, da so domača zdravila le za rabo pri malih boleznih.

Kedar pa hudo zbolíš, pošlji le kar nevtogoma po zdravnika. Odlašati ne smeš nikdar, češ, bo že odleglo. Kdor tako ravna, pregreši se sam nad seboj in si je marsikdo vzrok prezgodnje smrti. Ker je pa zlasti po kmetih zdravnik navadno silno od rok, bo morda za prvo potrebo tudi v takih slučajih knjižica dobro služila, dokler ne pride poklicani zdravnik, če se namreč slučajno za tvojo bolezen kaj primernege v njej nahaja. Zato želim, da bi se ta „zbirka domačih zdravil“ prav tako razširila po mili domovini, kakor je razširjena „praktika“. Potrebna bi bila vsaj tako, če ne še bolj.

K temu dostavimo mi še le nauk, kakor ga podaja na str. 35. za davico ali difteritiko.

Kakor hitro se v kakem kraju davica oglasi, naj se človeku, ki na tej bolezni oboli in v grlu bolečine čuti, takoj okoli vratú naložé obkladki. Najboljše za to je obkladek ali ohladek iz kislega surovega zelja, naravnost iz kadi. Nadalje vzemi kake tri četrtine navadnega kozarca čiste vode, v katero kani štiri kapljice hude in očiščene žveplene kisline (hudičevega olja) iz lekarne. Voda in žveplena kislina mora se dobro skupaj pomešati. Odraščen bolnik to okisano vodo vso h kratí spiže, otrokom dá se je pa v dveh ali treh presledkih na četrto ali na pol ure vsakokrat nekoliko popiti.

Če bolniku pri tej bolezni kri v glavo sili ali se mu meša, daj mu na pičlega četrto litra vode štiri kapljice homeopatično prirejene tink-

ture „Belladona“. To zdravilo jemlje potem odraščeni bolnik na vsaki dve uri po eno žlico: otrokom daje se pa na vsaki dve uri po ena mala žličica zavžiti. To zdravilo je čudovito gledé hitre in varne pomoči.

Toliko za poskušnjo, da vedó naši bralci, kako podaje knjižica poduk za belezni in njih zdravljenje.

Cena knjižice je 45 kr. s pošto vred, dobi se pa v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani. r.

Dopisi.

Iz Maribora. (C. kr. poštna hranilnica.) Imenitna je naprava — c. kr. poštna hranilnica. Sedaj ji teče že 5. leto in rokah imamo od nje 4. letno poročilo, to je za leto 1887. Le-to nam kaže, da napreduje leto za letom ter si pridobiva čedalje več tal med prostim ljudstvom. Za to se je tudi le, če gre za pravo, vstvarila. Lani je vzprejela od 597.708 oseb v celem 15.283.133 gld. 55 kr., izvzelo pa je 339.473 oseb v celem 13.322.970 gld. 12 kr. Po takem je ostalo lani na novo v hranilnici denarja 1.960.160 gld. 43 kr. Novih knjižic je dobilo lani 117.863 oseb, po polnem pa se je izplačalo na 65.086 knjižic. Ostalo je torej novih knjižic v hranilnici 52.777, vseh skupaj pa je denarja še v njej na 597.931 knjižicah in sicer za 12.712.502 gld. 59 kr. Štajarskih prebivalcev ima v c. kr. poštne hranilnici 29.417, koroških 8437, kranjskih 7456, primorskih 14.967 in dalmatinskih 3600. Na Štajarskem jih ima v njej izmed 1000 prebivalcev 23, na Koroškem 24, na Kranjskem 15, na Primorskem 22 in v Dalmaciji 7 denarja. Kar se tiče spola vložnikov, poroča se, da še ima 35.240 moških, 17.651 ženskih in 114 društev denarja na knjižicah. Nemških knjižic pa je v celem 43.016, slovenskih 427 in hrvaških 30. Ostale pa so v drugih jezicah, v českem, poljskem, ruskem, laškem in rumunskem. V zadnjem jih je najmanj, samo 18, največ pa jih je v českem jeziku 5137. Toliko jih je lani novih ostalo še veljavnih, v celem pa je še veljavnih 4530 v slov. jeziku. No nekaj je to že, toda število slov. knjižic je še vse premajhno, nekaj za to, ker želimo, naj se naših ljudi posluži več te v resnici ljudomile naprave, saj se v njej najmanjši znesek vzprejme in tacega si prihrani vsako družinče lahko, ako le hoče in tudi daleč nima ga nositi, prva pošta, h kateri pride, mu ga vzprejme. Nekaj pa se nam potlej zdi število slov. knjižic prenizko, ker je prav verjetno, da vzame marsikateri Slovenec nemško za ljubo ter ne tirja slovenske. Taka mora se mu dati na vsaki pošti, ki je nabiralnica c. kr. poštne hranilnice, ako jo tirja. Ne vemo pa uzroka, zakaj bi je ne tirjal v jeziku, ki ga zastopi. Kolikor vemo, zapovedano je tudi trdo nabiralnicam, da mo-

sv. meša. S tem pa so na novo obudili davno željo Cvenskih vaščanov, ki so že pred več ko 20 leti nameravali postaviti cerkvico, a neugodne razmere so to namero uničile. Postavili so si pozneje le kapelico, ali ta še je vedno največja in najlepša v celi okolici. Letos se je oskrbelo vse potrebno za sv. mešo. Največja hvala pristoji za to Cvenskim vaščanom in drugim dobrotnikom, ki so v ta namen kaj darovali, in veleč. g. dekanu, ki so se veliko trudili, da se od sedaj more v Cvenski kapeli služiti sv. maša. Dne 15. maja se je vršila ta redka slovesnost. Ob 1/2 9 uri so šli učenci v lepe procesiji iz šole v kapelo. Bila je lepo okrašena s zelenjem in vencem, kar so že prejšnji dan oskrbela Cvenska dekleta. Ob 9. uri se pripelje častita duhovščina. Gospod dekan blagoslovijo kapelo in služijo potem v njej prvokrat daritvo sv. maše. K maši se je nabralo tudi obilo odraslih ljudi. Med službo božjo so učenci peli in pokali so možnarji. Marsikateremu je solza veselja zaigrala v očeh, ko je slišal milodoneče glasove mladine ter videl davne želje izpolnjene. Po sv. maši so č. g. dekan v krepkem, jedrnatem govoru razložili pomen slavnosti, povdarjali so posebno skupno delovanje cerkve in šole, ki je pred vsem potrebno, če hočemo izgojiti mladino tako, da bode srečna na tem in na unem svetu. Po končanem govoru so šli otroci na vrt gostilnice, kjer se jim je postreglo s kruhom, žemljami in vinom. V to so pripomogli razen kraj. šol. sveta tudi Cvenski sosedje in g. Sršen, za kar bodi vsem srčna zahvala! Med tem, ko se je vse to vršilo, so Cvenske žene priredile obilen in okusen obed, pri katerem so se vršile razne napitnice in so se pele mile domače pesmi. Vsi pa, ki so za blagor učeče se mladine kaj žrtvovali, naj si bodo v svesti, da jim bo dobrotljivi Bog to v svojem času obilo poplačal po besedah našega vzveličarja: „Kar ste enemu izmed teh malih storili, ste meni storili.“

Iz Cerkovnjaka pri Malinedelji. (Spomenik.) Ako stopiš, dragi bralec, na naš malonedeljski mirodvor, ter tako korakaš med tesnimi hišicami, v katerih vlada le smrtni mir, proti Lindovesi, našel in opazil bodeš pri velikem križu majhen okrašen in orjaveli križ. Napis, kojega težko razboriš, ti pove, da tu počivajo zadnji ostanki našega bivšega župnika, rajnega g. A. Kremplj-na. Blagi ta mož župnikoval je in umrl pri Malinedelji l. 1849. Stari dedeki znajo se ga še dobro spominjati in naštevati vse njegove blage lastnosti, kot neumornega delavca v Gospodovem vinogradu. Izborni njegov talent, njegovo blago priljudno obnašanje do svojih faranov, pridobilo mu je v obče ljubezen pri vseh njegovih podanikih. Razven teh lastnosti, proslavil se je še tudi z mnogimi spisi in knjigami, katere je spisal,

posebno pridobil si je nevenljivo slavo s svojimi „Dogodivščinami štajerske zemlje“. V tej knjigi izkazal se je večjega in nepristranskega zgodovinarja. Škoda, da je takratna cenzura njegov rokopis preveč omejila in okrajšala. Leta 1870. sklenilo je več rodoljubov postaviti temu možu vreden spomenik. naj bi pričal poznim zanamcem našo hvaležnost tistokratnemu prvemu oraču slovenske ledine. Zbralo se je po prostovoljnih doneskih denarja in rajniki č. g. Božidar Raič imel bi pri nekem umetniku oskrbeti prikladen spomenik. Dogovorjeno, storjeno! Naroči se podoba „boginje zgodovine“, katera bi imela krasiti pokojnikovo gomilo. Rečeni podobni pa se ni moglo dati mesta na Kremplj-novi gomili. Drugega priličnega torišča se hitro za podobo ni moglo dobiti, toraj se je ta reč zavlekla za nekoliko časa. — Naključje je naneslo, da je umetnik hipoma umrl in ker je materialno slabo stal, bila je podoba zarubljena in prodana, dasiravno je bila že naprej plačana. Tako je dotlej prišlo, da mož, kateri je vse svoje duševne in telesne sile v blagor slovenskega naroda žrtvoval, še dosedaj poštenega spomenika nima. Slovenci smo hvaležen narod, znamo ceniti zasluge naših dobrotnikov, zdramimo se, žrtvujmo po mogočnosti, da se vsaj Kremplj-nu dostojen križ na gomilo oskrbi. „Junior“.

Od sv. Marka pri Ptuji. (Roparstvo.) Navadno romajo od nas ljudje k Mariji Bistrički na Hrvaškem o binkošti. Ko so se letos na tej božji potni cerkvi bližali, šel je eden mož izmed romarjev za malo v gaj in ni ga bilo več za njimi. Prinesli so ga pozneje na pol mrtvega, umrl je in na binkoštno nedeljo so ga tam pokopali. Roparji so ga namreč v gaju zgrabili, z noži zdregali, 7 goldinarjev mu oropali in naposled še so mu velik kamen na prsa navlčili. Strašno na božjem potu!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V drž. zboru so razprave v drž. proračunu za 1888 srečno pri kraju. Celih 31 sej je bilo treba za-nje in pa kacic 12.000 gold. Primankljaja v proračunu bode letos 21.181.360 gold. Izmed slov. poslancev so blizu vsi želje svojih volilcev v teh razpravah razodeli, izmed naših, štajerskih sta baron Gödel-Lannoy in g. M. Vošnjak po en, g. dr. Gregorec pa je dvakrat govoril. — Ker je ta razprava pri kraju, upa se, da dožene drž. zbor svoje delo do dne 4. junija in dne 9. junija začne se zborovanje delegacij v Budimpešti. — Malo še manjka, pa bode Gradec najbolj razupito mesto v Avstriji. Kar se tiče slov. ljudstva, ne pričakuje skoraj nič več prida od ondot, a tudi kar se tiče avstrijskega domoljubja, ni v tem